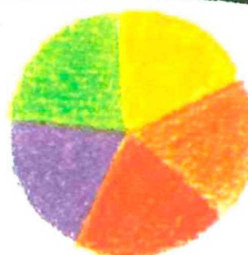
KISDOBOS

A Magyar Úttörők Szövetségének gyermeklapja

1972. DECEMBER XXI. ÉVF. 12. SZÁM

A TÉVÉZÉSRŐL

Ha van kistestvéretek, jól tudjátok, de egyébként is tapasztalhattátok már, hogy a két-három éves csöppségek mennyire szeretnek olyasmivel játszani, ami nem az ő kezükbe való. Például késsel, ollóval vagy éppen az iskolaszereitekkel. Ezeket persze gyorsan elveszitek tőlük, s biztosan mondjátok is hozzá a mondókát: „Kés, villa, olló, kisgyerek kezébe nem való!". Ők persze erre nyafogni kezdenek. Úgy érzik, megfosztjátok őket valami nagyon érdekes és izgalmas dologtól. Érthető is, hiszen még kicsik, s nem tudják felfogni, hogy a tiltás az ő érdekükben történik.

Miért írok én erről? Azért, mert közöttetek, kisdobosok között is bizony elég sokan vannak, akik néha ugyanúgy viselkednek, mint azok a csöppségek. Például a tévézéssel. Alig lehet elmozdítani őket a tv elől, amikor a felnőtteknek szóló műsor következik. Könyörögnek, alkudoznak, sőt olyan is akad, aki szégyenszemre nyafogni kezd, akár egy kisóvodás. Pedig ők már megérthetnék, hogy a felnőtteknek szóló műsor számukra tulajdonképpen ugyanolyan, mint a kicsiknek az olló. Igaz, az esti tévézéstől nem fog vérezni az ujjuk, de az is igaz, hogy sok-sok időt haszontalanul elfecsérelnek. S ezzel talán még többet ártanak maguknak, mint a kicsik, amikor megszúrják a kezüket.

Mindezzel, kedves tévérajongó pajtások, csupán azt szeretném mondani: csak azokat a műsorokat nézzétek, amelyek nektek készülnek. Sok ilyen van! S ha este nem akartok még aludni, inkább játsszatok, vagy vonuljatok félre könyveitekkel, olvasmányaitokkal. Higgyétek el, szüleitek semmi jótól nem akarnak megfosztani benneteket amikor elküldenek a tv elől, sőt éppen a ti érdeketekben teszik ezt.

És még egyet: az ellenkezés a szülőkkel, a nyafogás nem méltó a kisdobosokhoz! Ismeritek ugye a 6 pontot? A 2. pont így szól: „A kisdobos szereti és tiszteli a szüleit és tanítóit".

A szeretet és a tisztelet pedig megköveteli azt is, hogy hallgassatok rájuk, fogadjátok meg a szavukat.

„A jelszót érteni kell!"...

Elmondta Neisz Péter, a gödöllői 1844. számú Bornemissza Anna úttörőcsapat vezetője

A mi iskolánkba nyolcszázhatvan gyerek jár. A fele úttörő, fele pedig kisdobos. Azt mondják, minél nagyobb egy család, annál több ott a gond. Így van ez az iskolában is: minél több a tanulónk, annál több feladatunk van, és minden napra akad tennivalónk bőven. Mostanában például naponta járom a környékbeli üzemeket ifjúvezetőkért. A Háziipari Szövetkezetben és a Ganzban jól ismernek már. Legalább annyit járok a gödöllői gimnáziumba és Mátyásföldre. Így aztán abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy csapatunknak harminc ifjúvezetője van, arányosan elosztva kisdobosoknál és úttörőknél. Ifjúvezető rajunk szeptember 29-én, a Néphadsereg ünnepén tett ünnepélyes fogadalmat a városi úttörőelnökség zászlója előtt. Ez annál is inkább fordulat volt mind a csapat, mind ifjúvezetőink életében, hiszen azon a napon hirdették ki az úttörőév jelszavát: „A néppel tűzön-vizen át!".

Ahogy elnéztem őket, eszembe jutott egy másik ünnepség.

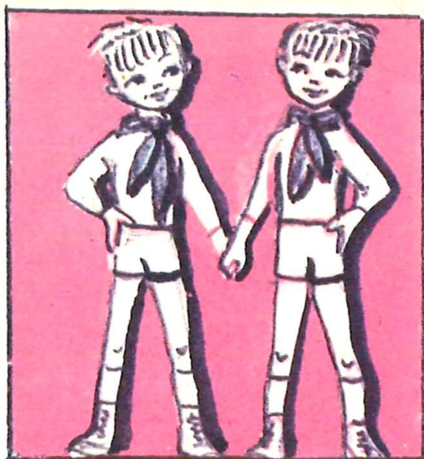
Öt évvel ezelőtt a Pest megyei vezetőképző táborban, Sződligeten történt... KISZ-es voltam és főiskolás, és a megnyitó ünnepségen én húzhattam fel a megye zászlóját. Hogy mit éreztem, azt csak az tudja, aki részt vett már hasonló megható ünnepségen: akinek kék vagy vörös nyakkendőt kötöttek a nyakába, vagy kitüntetést tűztek a mellére... Silye Imre, a tavalyi kisdobos háromtusa megyei második helyezettje, csapatunk tagja — most ötödikes. Ő negyedikes korában majdnem elsírta magát akkor, amikor az érmet megkapta...

No persze, ilyen ünnep nem sok van, ennél több a hétköznap. A hétköznapra pedig a munka jellemző, nem az ünneplés.

Dolgoztam üzemben, ismerem a termelőmunkát. Igen — üzemben voltam, mielőtt tanárnak jelentkeztem... Ugyanis szakközépiskolába jártam, és esztergályos szakmunkás képesítésem is van! Ennek hasznát vesszük a gyerekekkel együtt, hiszen műhelygyakorlatot tanítok. Elmondhatom, hogy szeretik a pajtások. Ezt mutatja, hogy a barkács- és rádiós szakkörünkbe nagyon sokan járnak. Barkácsba kisdobosokat is felvettünk, kell az utánpótlás. Premizálom őket: ha a megbeszélt feladatokat pontosan elvégzik, a legjobbak készíthetnek saját, egyéni terveik szerint külön munkákat. Most például a karácsonyi ajándékokkal foglalatoskodnak a kisdobosok és az úttörők. Dobozokat készítenek, különböző alakúakat.

Hogy én mit csinálok szabad időmben? Hazalátogatok Szigetszentmiklósra édesanyámhoz — aki szintén tanár, s régi csapatvezető. Vele sokat tanácskozom. A pedagógusok KISZ-alapszervezetében is dolgozom.

Szeretném, ha mind a nyolcszázhatvan gyerekünknek, kisdobosnak és úttörőnek egyaránt olyan szép emlékei maradnának gyerekkorukról, mint énnekem...

Ikrek — és az „Anyám tyúkja”

Az ikrekkel Vácon ismerkedtem meg.

Úgy történt, hogy a Báthori iskolába látogattam — pontosabban az 1930. számú Damjanich csapat Szorgalom rajának harmadik á osztályos kisdobosaihoz. Írás órát tartott a tanító néni, s az Őzike és Tigris őrs nagy igyekezettel másolt a tábláról. Ott pedig a következő mondat állott: AZ ÚTTÖRŐK ESTE ÉNEKELNEK.

Amikor megszólal a tízpercet jelző csengő, megkérdem tőlük:

— Vajon csak az úttörők énekelnek?

Bucsek Sanyi szerint nem, hanem a kisdobosok is. Mindjárt meg is mutatják, hogy mit tudnak. Befejezésül csatakiáltásuktól hangzik az osztályterem:

— An-tan-ténusz, szórakaténusz, szóraka tikitaka, bilin-balan-busz!

Közben a hetesek nyitják az ablakokat, törlik a táblát, virágot locsolnak. Ejnye — dörgölöm a szemem —, de érdekes! Az „Ü” betűs (mely ügyeletest jelent) karszalagot viselő gyerek az előbb még itt volt mellettem, s már a terem végében, a könyvespolcnál tesz-vesz szorgalmasan? Erről a kis könyvtárról elmondták különben, hogy darabonként hozták a pajtások, és az á és b osztály a legteljesebb egyetértésben használja. A rendezgető gyerek megfordul, és ugyanúgy pillant rám, mint aki az előbb a táblánál állt.

— Ugye, az öcsémmel tetszik összetéveszteni? — nyitja rám hamiskásan nagy barna szemét —. Ő Kapás Tibor, én meg Kapás János vagyok, és fél órával idősebb nála...

Egymás mellé állnak. Olyanok, hogy talán édesanyjuk sem igen tudja megkülönböztetni őket. Hogy az ismerkedésen így túljutottunk, s annak örömére, lám, nem káprázott a szemem, megkérdem az ikrektől:

— Sokszor jártam már Vácon, de a ti iskolátokban, csapatotoknál most először. Tudnátok-e nekem olyan nevezetességet mutatni, mely csak itt található?

Az egész osztály tanácskozik, súg-búg. Végre döntenek. Kézenfognak és levezetnek az iskola kapujához. Külön falitáblán fénykép hirdeti, hogy Kulcsár Gergely gerelyvető és Hesz Mihály kajakozó olimpiai bajnokaink itt tanultak.

Aztán egy sokkal régebbi emléket és táblát mutatnak. A tábla a Báthori utca 15. számú házon található és ez áll rajta:

EBBEN A HÁZBAN LAKTAK 1848/49-BEN PETŐFI SÁNDOR SZÜLEI. ITT ÍRTA A NAGY KÖLTŐ AZ „ANYÁM TYÚKJA” CÍMŰ KÖLTEMÉNYT.

A téli szünetben, a kulturális szemle őrsi összejövetelein szavalóversenyt tartanak a kisdobosok. Ezt a verset minden résztvevő megtanulja. Vajon hányféleképpen mondják el?

Lehet, hogy az ikrek ezt is egyformán és egyszerre szavalják?

RÓNA EMY rajza — JOÓ KATALIN

PÁKOLITZ ISTVÁN

Tél

Millió kis fehér pille,
hópihécske táncba kezd,
könnyű szélben illeg-billeg,
ellepi a házereszt.

Puha vatta betakarta
a didergő bokrokat;
kapudúcon fehér sapka,
szél csipkéz rá fodrokat.

Hátadon hólabda buffan,
postásbácsi jót nevet;
a kis dombról szánka csusszan,
hóban huppan két gyerek.

Az útszélen fürj anyóka
menekül, mert észrevett,
kriksz-krakszokat ír a hóba,
ahogy fürgén lépeget.

Fehér bunda, könnyű dunyha
terül szét a városig,
alatta az őszi búza
friss cipóról álmodik.

Kék nefelejcs — el ne felejtsd!

1. Lapunk novemberi számában írtunk arról, hogy a karácsonyi ajándékkészítést idejében kezdd el! Vedd most sorra, kinek kívánsz örömöt szerezni még?

2. Hosszú a téli szünet. Töltsd okosan! Látogasd a közeli könyvtárat, olvass a karácsonyra kapott könyvekből! Barátaiddal, pajtásaiddal egy-egy téli összejövetelen — szánkózáson, hóemberépítésen kívül — megnézhettek közösen egyet a tévé gyermekműsoraiból, vagy elmondhatod, miről szól legkedvesebb könyved. Közben ezzel próbarészt is teljesítesz!

3. Olvasd el a lapunk 10. oldalán található játékokat, és őrsi összejövetelen játsszátok ti is el! A szünidőre, ha nincsen hó — különösen ajánljuk!

4. Kisdobos létedre tudod-e, rajodnak ki a névadója? Ismered-e csapatod névadóját és élettörténetét? Hát raj- és csapatvezetőd nevét, címét tudod-e pontosan?

Űr Kata jelenti:

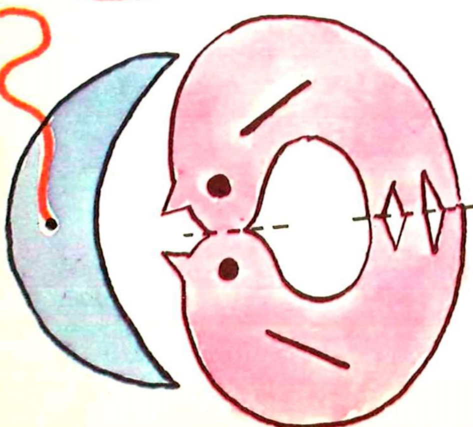

Vágj ki színes papírból sok-sok ilyen ötágú csillagot. A képen látható szaggatott vonalak mentén hajtsd egyenként félbe. Négy különböző színű csillagot hátlapján kenj be ragasztóval és illeszd össze. Felfüggesztve csinos díszei lesznek majd rajod fenyőfájának.

Egyforma hosszú és keskeny színes papírcsíkokat vágjatok nagy mennyiségben. Az első csíkból „gyűrűt" ragasszatok. A következőket átdugva a gyűrűn kell összeragasztanotok. A rajzról jól látható a „fenyőfa-lánc" összeillesztésének módja.

A kismadár testét kivágás után nem kell ragasztani, csak félbehajtani. Két szárnyát dugjátok át a fekete csíkon. Csomóra kötött színes cérnával máris felfüggeszthetitek a fára.

Vigasztaló levélvárta

Néhány panaszos, vagyis inkább ijedthangú levelet kaptam mostanában. Gazdáik attól félnek, hogy lemaradtak az új rejtvénysorozatról, ennélfogva soha nem lesz nekik már gyönyörűszép albumuk.

A szeptemberi Kisdobosban azt írtuk, hogy ebben a tanévben a rejtvényfejtésért minden hónapban egy-egy szép reprodukciót — művészi alkotások másolatát — küldünk jutalmul. Aki a 12 reprodukciót összegyűjtötte, „főjutalmul" díszes albumot kap, amelybe beragaszthatja kincseit.

Szeptemberben hamar elfogyott a Kisdobos újság — nagy örömünkre; volt olyan gyerek, aki már nem kapott — ezt persze sajnáljuk. Ők tehát máris kimaradtak a szeptemberi rejtvényfejtésből, és úgy számolnak, hogy legfeljebb 11 képet gyűjthetnek már, s az nem elég az albumhoz. Más gyerekek meg „előre félnek": hátha nem sikerül egy hónapban megfejteni a rejtvényt, hátha kétszer nem sikerül... Akkor mi lesz?

Vigasztalásul írom (aki a szeptemberi Kisdobost figyelmesen végigolvassa, nem is szorul az én vigaszomra, mert ott találja) a következőket: „Akinek jövő szeptemberben két vagy három kép hiányzik a sorozatból, utólag még megszerezheti — külön feladványok megoldásáért." Ugyanis a rejtvénysorozatot nem szeptemberben, hanem 1973 decemberében zárjuk; tehát még három Kisdobos újság — és benne a rejtvény! — áll azok rendelkezésére, akik „pótolni" akarnak.

Aki pedig már szeptemberben célba ért, vagyis megszerezte a 12 képet és ezáltal az albumot, ne hagyja abba a játékot! Ha az október — november — decemberi rejtvényeket is sikeresen megfejti, újabb jutalmat: könyvet nyerhet!

Karácsonyi üdvözletül

fogadjátok tőlem a mellékelt három ötletet: karácsonyfadíszek, igen szépek, kipróbáltam! A kismadár még repülni is tud: olyan a formája, hogy ha felfüggesztitek, a legkisebb légmozgásra meglebben; valósággal röpköd majd a fán! Kedvenceim a mézeskalácsfigurák, vagyis az egész Melléklet. Hátlapjára ragasszatok ezüstpapírt, fóliát, úgy vágjátok ki együtt! Vidám lesz tőle a karácsonyfa, meg az is, aki kapja. És legvidámabb az lesz, aki készíti. Biztosan tapasztaltátok már ti is, hogy ajándékot adni ugyanolyan jó-öröm, mint kapni. És az az ajándék a legértékesebb, aminek nem elsősorban pénz az ára, hanem főleg gondoskodás, találékonyság, kis-munka, nagy-titkolózás... Én legalábbis az ilyesminek örülök. Legkedvesebb dísz a szobámban az a két terítőcske, amit a hidasi kisdobosok hímeztek. Egyiket a lány őrs, a Tündérek, a másikat a fiúk. Úgy bizony, a Huszárok! Nem hiszitek? Az anyukák sem akarták elhinni, mit tudnak a fiaik, mígnem hazavitték a terítőt, és otthon is bemutatták a tudományt: hímző tudományukat és örömszerző tudományukat egyszerre.

Szünidei jókívánságaim

között szerepeljen továbbá a hó. Hulljon a hó, szánkázzatok, hógolyózzatok, teljen sok örömötök benne! Addig is, amíg a valóságban meglesz, küldök nektek havat mellékelten: két versben.

Űr Kata

GYŐRFFY ANNA rajza

DONKÓ LÁSZLÓ

Hópihe

Én vagyok a tél öröme,
a gyerekek vágya,
rászitálok hegyre-völgyre,
szirti fenyőfára.

Belőlem jó golyót gyúrni,
s ősi csatát vívni,
aki nyaka közé kap, nem
illik annak sírni.

Én vagyok a feje, hasa
hóembernek, száznak,
felőlem a sok igazi
ember aztán fázhat.

Én terítek puha paplant
vetésre, a gyepre,
jó azt tudni: szükség van rám,
— azért hullok egyre...

BENCZE JÓZSEF

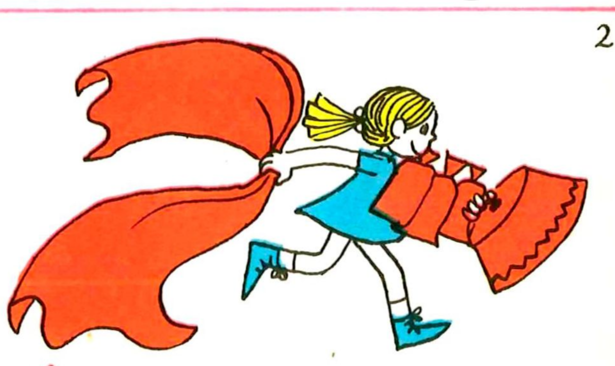
Jégtündér

Árva jégtündérnek
holdfény a ruhája,
sírni kezd, ha a Nap
lekacsint reája,
bimbó ellensége,
hóvirág kergeti,
söprűs hóember
apja fenyegeti.

Egy kis ravaszsággal - eljött Télanyó is!

MARÉK VERONIKA
tréfája

OSVÁT ERZSÉBET

Fenyőfácska

Z-z-z-z-z-

Hú-ú-ú-ú-

Kint szélvihar dühöngött. Hófergeteg söpört végig erdőn, mezőn, kerteken.

Az öreg Pista bácsi lent lakott a völgyben egy sárga házikóban. Ha kitekintett az ablakán, köröskörül erdőben gyönyörködhetett. Barátai voltak az erdő állatai. Még a nyulak sem szaladtak el előle. A gombák, málnabokrok is örültek, ha meghallották, hogy feléjük közeledik.

— Szedj le! Szedj le! — kínálkoztak kedvesen.

Szép virágos- és gyümölcsöskertje volt. A kertje is vele pihent télen.

Fagyban, zimankóban nem mozdult ki szívesen házikójából. Beszerezte a tüzelőt és elegendő ennivalót raktározott el kamrájában, akárcsak a mókusok odúikban.

Ezen a viharos éjszakán Pista bácsi szemét elkerülte az álom. Féltette kedves fáit. Ki tudja, mennyi kárt tesz bennük a vihar!

Z-z-z-z-z-

Hú-ú-ú-ú-ú-

Egyre tombolt, üvöltött, süvöltött a szél. Kint sűrű sötét volt, olyan, amilyen a szilvalekvár. Sehol egy csillag az égen. Mind elbújt a viharszörnyeteg elől.

Végre megvirradt. Pista bácsi kiment a kertjébe, hogy megnézze, mi kárt tett fáiban a vihar.

Hát bizony nem sok öröme telt abban, amit látott.

Mindenütt letört gallyak hevertek a fák alatt.

Pista bácsi egy keserveset sóhajtott:

— Ó, te átkozott vihar! Ki hívott? Kinek kellettél?

Ebben a percben kisütött a nap. Mintha csak vigasztalni szeretné a búslakodó ezüst hajú öregembert.

Amint jobban szétnézett Pista bácsi, hát megpillantott a kerítése mellett valamit.

Egy fenyőfácska volt, idegen, sosem látta.

A vihar sodorta a kertjéhez. Gyökerestől tépte ki.

És ez volt a kis fenyő szerencséje. A gyökere óvta meg, nem hagyta elpusztulni. De ha nem kerül hamarosan a földbe, vége lesz...

Pista bácsi óvatosan felemelte.

A kicsi fenyő szép, szabályos ágai megtépázottan, segítségkérően pihentek az öregember karján.

— Ne reszkess! Ne félj! Megmentlek én, fenyőfácska!

Bevitte a szobájába, piros cserepet hozott ki a kamrából. Puha, porhanyós földdel telerakta és beültette a kis fenyőfát.

A legjobb helyre, az ablakpárkányra állította. Kikandikálhatott mindig az ablakon. Láthatta az erdőt, sok-sok fatestvérét. Mintha csak ő is közöttük lett volna. Nem kellett már félnie gonosz széltől, fergetegtől.

Békességben, nyugalomban éldegélt együtt Pista bácsi és a fenyőfácska.

Egyik reggel valóságos csodára ébredt Pista bácsi. A kis fenyő sötét gallyain friss, világoszöld hajtások bújtak elő. Mintha zöld lánggal lobogó, apró gyertyák lettek volna rajta, valósággal világítottak.

Így lett a kis fenyő a jószívű öregember hosszú életének legszebb, legemlékezetesebb karácsonyfája.

RÓNA EMY rajza

A kicsi székely város, amelynek gimnáziumát nyolc esztendeig jártam, nem volt messze szülötte falumtól. Pontosan tizenkét kilométerre. Néha azonban mégis messzinek tűnt, különösen karácsony és húsvét táján. Olyankor ugyanis, szünidőre eresztvén minket, gyalogosan kellett mennem és jönnöm. Karácsonykor a farkaskedvelő havas úton, s húsvétkor a gazdag sárban.

A nyári nagy szünidőre azonban mindig szekérrel vittek haza.

Hanem a szekerezésnek, s más uras dolognak hamar vége lett, mert otthon türelmetlenül leselkedett reám a mezei munka. Abban pedig úgy kellett részt vennem, mintha télen által nem diák lettem volna, hanem akkor is falusi gazdának készülő legényke.

Hát dolgoztam is jó reménységgel, gondolván, hogy majd évek múltával amúgy is a fejem fog felülkerekedni. Midőn azonban a negyedik osztályt éppen végeztem volna, igen megcsalt a jó reménység. Ugyanis azon a nyáron ütött ki az első nagy háború, amely a mezei munkát vastagabban rótta rám, mint ahogy gondolni lehetett volna. Igen vastagon, mert hiszen a férfiakat harminckettőig mind elvitték s azokat, nekünk zsenge és öregebb maradéknak, mind pótolni kellett.

Valójában akkor tanultam meg, tizenöt éves karral és derékkal, a kaszálás munkáját, amiben aztán mester is lettem hamarosan. Jó hírem úgy bejárta a falut, hogy a nyár dereka felé már nemcsak a rokonok istenkedtek nekem, hogy segítsem meg őket a kaszálásban, hanem idegenek is kezdettek jövögetni, jó pénzt ígérve. Bölcsen a kérelmet meghallgattam ilyenkor, de a szóval nem siettem, hadd nőjön a jó hírem abban a nagy várakozásban is. Végtére s rendesen aztán kedves anyám tekintett reám, szólván:

TAMÁSI ÁRON

SZŐNYI GYULA rajza

Szabadság madara

— Nem érsz reá, úgy-é, fiam?

— Biza nem — feleltem oly szomorán, mintha a szívem meg akart volna szakadni.

De bezzeg, ha Hadnagy Lőrinc bácsi jött, akkor másképpen feleltem.

Ugyanis Lőrinc bácsi nagyon vonzalmas vidámságot hordott, s úgy tudott szólani hozzám, hogy a szava hátáról röpködni tudott a képzeletem. S bármiről ha beszélt, nem a megfoszlott valóságot mondta csupán, hanem a virággal az illatot, s a tűzzel a meleget is ki tudta mondani.

Vagyis a valót igazzá tette.

S mert eme természete miatt igen szerettem az öreget, véle szívesen mentem kaszálni. Őrzöm is, szinte mint a költeményeket, azokat a rügyező napokat, amikor együtt vágtuk ketten a rendet.

Az egyik napot különösen. Ámbár az a nap is úgy ment belé a délbe, mint jóformán a többi. Vágtuk reggel a harmatos füvet, miközben muzsikáltak a szárnyas bogarak; majd a harmat elillanása után is csak vágtuk, a lebegő pillangók között. Az öreg helyett egy-egy vén kánya szólott néha, s helyettem harkály rikkantott, miközben két fa között hidat repült.

Hanem délben, megnézvén Lőrinc bácsi a nap állását, jelentősen így szólt:

— Hasra áll a nap, hécskám!

Hát kiválasztott az öreg egy terebélyes tölgyfát, s annak az árnyékába húzódtunk, hogy el-

költsük ott a délebédet. Amíg ettünk is, a kánya és apróbb madarak szolgáltatták a szót, de aztán a legvégén megszólalt mégis Lőrinc bácsi.

— S hát aztán, iskola után, mi akarnál lenni? — kérdezte.

— Az még messze van — feleltem neki.

— Messze, messze — folytatta az öreg —, de ha már nagy költséggel tanul a diák, idejében kell ezen gondolkozni.

Ott a hűvös árnyékban gondolkoztam is egy ideig, de mivel semmire sem jutottam magamban, végül így szólaltam meg:

— Hát mi legyek, Lőrinc bácsi?

— Bátor s becsületes ember! — mondta az öreg.

Tetszett nekem, hogy bátor legyek és becsületes, ámbár igen általánosnak tűnt a szó. S amellett csábosnak is, mint a felhő, amely elúszik, bárhogy meg is fogja a szem. Mert lám, úszik ez is, amit az öreg mondott; hiába fogom az eszemmel, mert széjjelárad a világba, és az égre terjed.

— Jó-jó — mondottam neki —, de milyen a bátor ember?

— Olyan, hogy jóban-rosszban ember tud maradni — felelte az öreg.

— S ki a becsületes? — folytattam.

— Aki életének utolsó órája szerint él!

Hallván ezt a két bölcs választ, az eszemmel igaznak és a lelkemmel szépnek éreztem. Emlékembe véstem tehát, hogy kit lehet bátornak és becsületesnek tekinteni, majd így szóltam:

— S a foglalkozás mindegy?

— Nem egészen — felelte Lőrinc bácsi, aztán meleg mosolygással nézett reám, és így folytatta:

— Ifjúnak tanácsot adni nagy dolog, de mivel csakugyan meg is kell élni valamiből, mondanék neked valamit. Vagyis nem azt mondom, hogy legyél pap, aki némelyek szerint könnyebben béjut a mennyek országába, mint a világi ember. Azt se mondom, hogy gyógyító orvos légy, aki sokat enyhít a szenvedéseken; sem azt, hogy légy törvénybíró, aki igazságot oszt. Hanem inkább legyél olyan ember, aki pap, orvos és bíró egyazon személyben. Vagyis légy költő!

Ahogy ezt kimondta a vénember, egyszerre olyan izgalom áradott belém, hogy hevertemből felültem rögtön. Nem is lehet csodálni, hogy ennyire parázslottam, mert hiszen addigelé sohasem hallottam a faluban, hogy valakinek a költői foglalkozást ajánlotta volna bárki.

— S milyen a költő? — kérdeztem.

— Olyan, mint Petőfi! — felelte az öreg.

De valahogy úgy mondta ezt, mintha csakugyan tudta volna, hogy Petőfi valójában milyen volt. Mintha látta volna, s beszélt volna véle; sőt mintha virágos és harmatos füvet is kaszált volna véle, mint velem is.

— Hát ismerte talán? — nyitottam nagyobbra a szememet.

Akár ha szerelmes kérdezte volna a párjától, hogy szeretsz-é, úgy válaszolt az öreg, mondván:

— Ismertem, igen!

Pillantottam ámuldozva néhányat, mert abban a hitben voltam, hogy a falunak minden dolgát tudom: de lám, azt sem

hallottam még soha, hogy Hadnagy Lőrinc bácsi ismerte volna Petőfi Sándort.

— Látta?! — kérdeztem.

Az öreg a messzeségbe nézett, majd sóhajtott egyet, mint aki messze-messze száll. Olyan messzire, ahol a valóság és a képzelet már eggyé is válnak. Aztán hanyatt ereszkedett a lekaszált fű tövén, és a két tenyerét a feje alá tette. S miközben csillámló szemekkel a tölgyfa lombjai között pillangózott, így folytatta a szót:

— Negyvenkilencben, mikor sírt a haza, hát én elszöktem hazulról, hogy megyek katonának. Java nyár volt éppen, de pezsgettek az emberek is; s mint a futkosó szél, dalok jártak hegyeken-völgyeken.

— Hány esztendős volt akkor? — kérdeztem.

De már meg is bántam, hogy belészóltam a beszédbe, mert az öreg felém rezzentette a szemét, s hirtelen megrovással csak annyit mondott, hogy az anyakönyvet otthon felejtette.

— S aztán hogy volt? — igyekeztem tovább.

— Úgy volt, hogy kérdezősködvén szorgosan, hamar megtudtam, miszerint Bem fővezér Segesvár tájékán van. No, elindultam én is arrafelé, s helybe érkezvén, oda is eresztettek engem a nagy vezér színe elé, aki el is rendelte mindjárt, hogy ott harcolhassak, ahol legjobban nekem kedvem tartja. Mivel pedig én az első vonalba kívánkoztam, hát más önkéntesekkel együtt oda haladéktalanul kimentem. Vagyis a fejéregyházi határba, mert ott húzódott az első vonal, az országúton keresztül. Én annak a tájéknak a dombos részére kerültem, ahol termőföldek és kaszálók feküdtek. No, őrködve ott táboroztunk, tisztek és legények mind együtt. Hanem az énekszó és nagyobb mozgolódás tilos volt, nehogy az ellenség, amelyik igen közel volt, neszünket vegye. Hát mi nem is mozgolódtunk, hanem inkább a nagyra nőtt törökbúzával takartattuk magunkat. Csupán egy ember volt közöttünk, aki sohasem tudott megülni a helyén, hanem ide ment, s majd oda ment. Még a lovát is otthagyta, jól megkötve a hátunk megett, a piros lovát. Különben sovány és csontos ifjú volt, s valamely oknál fogva nem egészen katonának öltözve, mert példának okáért a kardja sem volt ott az oldalán. Hacsak ránéztem, nekem olyannak tetszett örökké, mint egy parázs, akit folyton fú a szél.

Nekem a szívem már igen dobogott.

— Az volt Petőfi, úgy-é?! — kérdeztem.

Lőrinc bácsi nem is felelt, hanem tovább költötte a valót, folytatván tovább a szót:

— Néha egy-két sor verset mondott, s néha nagyot nevetett. S tudván is már, hogy kicsoda, folyton szemmel tartottam, csakhogy láthassam őt. S csakugyan, mintha ma is látnám: ott ült egy vén körtefa alatt, nekivetve a hátát az öreg fának. Írt valamit sebtiben a táskáján, s közben-közben lobogó szemmel gondolkozott. S ahogy ott ült a vén fa tövén, hát egyszer a szemben lévő jegenyefán megszólalt egy madár. De olyan szépen szólott, mintha a föld bánatával az ég örömébe akart volna indulni. S ahogy hallgattuk azt a madarat, hát egyszer a költő, mintha a dal egészen megbabonázta volna őt, felállt a fa tövéről, s úgy nézett fel ámulattal a jegenyefára. Ezt látván, mi is közelebb húzódtunk, hogy lássuk azt a csodás madarat; s amikor megláttuk, még jobban ámuldoztunk rajta, mert annak a madárnak piros volt a szíve tája, fehér a szárnya és zöld a lába. S nézvén nagy ámulattal a csodát, egyszer a költő felkiáltott, szólván: „Szabadságunk madara!"

Itt elhallgatott az öreg, majd így folytatta:

— Így kiáltván a költő, lassan megindult, hogy felmenjen a fára, mert meg akarta fogni a csodás madarat. De ahogy feljebb s feljebb ment a jegenyefán, az ellenség észrevehette, mert az egész ármádia megindult felénk. S nekünk parancs hangozván, hogy húzódjunk alkalmasabb hadállásba rögvest, valaki felkiáltott a költőnek is a jegenyefára, hogy jön az ellenség! Hanem a költő csak annyit felelt vissza, hogy „pököm az ellenségre!"

Ennyit mondván, hirtelen felült Lőrinc bácsi, és reám tekintett.

— S aztán mi lett Petőfivel? — kérdeztem.

— Gondolom, onnét elrepült — mondta az öreg.

S abban a pillantásban a tölgyfáról lehullott egy makk, és pontot tett a földre.

A Játszópajtás üzeni Tatabányáról

Tatabányán tanultam a következő játékokat Bokodi Rita, a Táncsics iskola harmadik á osztályának kisdobosától:

— Két őrsünk van. A lányoké a Pillangó, a fiúké pedig a Mókus nevezetű. Ha az összejövetelünket tanteremben tartjuk, az őrsvezető ketté osztja a táblát egy vonallal és a vonaltól jobbra meg balra rajzol egy-egy házat. Nem az egészet, csak a falát és a tetejét. Mindkét ház egyforma. A házak előtt sorakoznak az őrsök. „Rajt"-ra rajzolni kezd az első, majd átadja a másodiknak a krétát. Stafétaszerűen következnek egymás után. Közben a játékot vezető őrsvezető háttal áll. Ha tapsol, a játékot abba kell hagyni. Az az őrs győzött, amelyik a ház legtöbb fontos részét felrajzolta: kaput, ablakot, kéményt stb. Mi ilyenkor pontozunk. Ahány „házalkatrészt" berajzolunk, annyi pontot kap az őrs. Legtöbbször három fordulót játszunk, és a tábla szélére írjuk fel a gyűjtött pontokat. Minden alkalommal más házat rajzol az őrsvezető, nemcsak lakóházat, de várat, iskolát, tanácsházát stb.

Hidas Tünde negyedik ás, a tatabányai Széchenyi iskolából hasonló játékot mondott el:

— Mi is szívesen rajzolunk, de nem staféta- vagy versenyszerűen, hanem azért, hogy nevessünk. Az egyik gyerek felrajzol egy kört. Kiszámoljuk, ki rajzoljon a körbe. Akit kiszámoltunk, annak bekötjük a szemét. Megforgatjuk és neki kell a körbe — az arcba — berajzolni a szemet, száját, hajat, orrot. Néha úgy játsszuk ezt, hogy más-más gyerek rajzol a körbe szemet, orrot, fület. Egy biztos — akárki készíti is, mindig újból és újra nagyokat nevetünk mindnyájan!

Ha a tatabányai gyerekek ilyen mókás, szobában, teremben játszható játékokra tanítottak meg, én is küldök egyet:

Rajzoljatok fel a táblára egy hóembert. Nagy legyen, lehetőleg az egész táblát foglalja el. A tábla középvonalába, a hóember hasára feszítsetek zsinórt, és kössétek rá a papírkosarat! Készítsetek jó előre papírgombócokat! Legyen minden gyereknél legalább kettő. A terem végében sorakozzatok fel őrsönként. Célozzátok meg a papír-hógolyóval a hóember kosarát. Az őrs tagjai egymás után dobjanak, hogy meg tudjátok számlálni, hány gombóc került a kosárba. Amelyik őrsnek több a találata, az győz.

Játszható úgy is, hogy a kosarat nem függesztitek fel, hanem a papírgombócokat kicsit megnedvesítitek, vagy krétaporba hempergetitek, — mintha havas lenne. Ezzel aztán a hóembert célozzátok. A táblán jól látható a nedves vagy krétás találat.

Kihívhatnátok versenyre a párhuzamos raj kisdobosait is! Jó mulatást hozzá!

Ilonka néni, a napközi otthon új vezetője nagy akvarista hírében állott. A gyerekek tudták róla, hogy otthon két nagy akváriuma van.

— Jó volna, ha az egyiket elhozná ide, a napközibe! — ábrándoztak azok, akik maguk is nagyon szerettek volna halakkal foglalkozni, csak hát faluhelyen, ahol nincsenek minden kellékkel fölszerelt díszhalkereskedések, nem olyan egyszerű hozzákezdeni az ilyesmihez.

Otthoni akváriumait ugyan nem bolygatta meg Ilonka néni, ellenben — a gyerekek kimondhatatlan örömére —, berendezett egyet a napközi otthon sarkában. Nem is annyira ő rendezte be, mint inkább a gyerekek, természetesen az ő útmutatása szerint. A fiúk majdnem összevesztek azon, hogy ki mossa a sóderből kiszitált homokot, a lányok meg egymás kezéből tépték ki azt a néhány szál tündérhínárt és más vízinövényt, amit Ilonka néni otthonról, a saját akváriumából hozott. Halakat is onnét hozott, egy héttel később, mikor az akvárium vize már kitisztulva, a beültetett növényekkel biológiai egységet képezve erre alkalmasnak látszott.

Ünnepi percek voltak ezek, feledhetetlenek. A kis vízmedence, amelyben már egy hete gyönyörködtek a gyerekek, hiszen oly szép volt zöldesfényű, áttetsző

vizével, a vízben lebegő, fodroslevelű növényeivel, egyszeriben megtelt mozgással, elevenséggel. Parányi halak cikáztak benne, ezüstösen csillogók, zománcosan kékek és egy nagy, fekete-fehér csíkos zebra dánió, amit köznyelven pizsamás halnak neveznek.

Áhitatos csendben figyelt az egész napközi. Hosszú idő múlva szólalt csak meg egy kis elsős:

— Hiszen ezek üvegből vannak, keresztül lehet rajtuk látni. Nagy nevetés tört ki erre. Ilonka néni megmagyarázta, hogy a pici halaknak rendkívül finom, vékony a bőrük, és az akvárium mögött elhelyezett lámpa fénye valósággal átvilágítja őket. Azután estig felelgetnie kellett a legkülönbözőbb kérdésekre: hogy mit esznek a halak, meddig élnek, nem fáznak-e majd télen, a karácsonyi szünetben, ha nem lesz fűtés, és így tovább. Volt olyan gyerek, akit inkább a halakkal együtt az akváriumba telepített vízicsigák érdekeltek, de a többséget valósággal megbabonázták a halak.

Ilonka néni aznap este egy órával később ért haza. Nem bánta, dehogy bánta! Örült, hogy sikerült örömöt szereznie a gyerekeknek. És micsoda nagy örömöt! Egész héten át ünnep volt a napközi otthonban. A legszófogadóbb, legilledelmesebb gyerek jutalmul etethette a halakat. Csak éppen Ilonka néni volt bajban, mikor a sok kis angyal közül kellett a legangyalibb gyereket kiválasztania.

A botrány egy hét múlva tört ki: eltűnt az akváriumból a pizsamás halnak becézett szép zebra dánió. A napos vette észre, s majdnem rosszul lett az ijedtségtől. Jaj, ha most Ilonka néni megharagszik, s hazaviszi az akváriumot, amely voltaképpen az övé, díszhalastól, csigástól, tündérhínárostól...

Ilonka néninek esze ágában sem volt ilyesmi. Igaz, szomorúan vette tudomásul, hogy a sok gyerek között van egy, akinek nincs rendben a szénája, az akváriumot azonban nem vitte haza. Ehelyett azt mondta: — Most már csak öt halunk van. Ha ezt az ötöt is hazaviszi valaki, nem lesz egy sem, elnéptelenedik az akvárium. Több halat én ugyanis ide nem hozok. Csalódtam bennetek. Azt hittem, megértitek, hogy ez az akvárium mindnyájunké. És ha majd lesz szaporulat — mert az is lesz, a kishalakból fog jutni mindenkinek. Persze, addigra mindenkinek kell majd készítenie otthon is akváriumot, hogy legyen hova tenni a pici halakat. Bizony, nem tudom, szegény pizsamás halunk hol sínylődik most. És én annak a helyében, aki elvitte, szépen vissza is hoznám. Hiszen otthon etetni sem tudja.

Nagy-nagy csend támadt ezekre a szavakra. Azután megbeszélték, hogy másnap délben egy óra hosszat üres lesz a terem. Aki elvitte, bátran visszahozhatja a pizsamás halat.

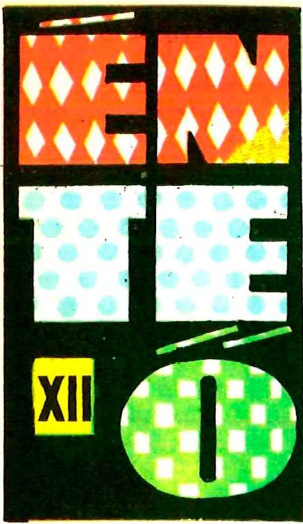
Másnap, ebéd után Ilonka néni dobogó szívvel lépett be a napközi otthonba, s egyenest abba a sarokba ment, ahol egy asztalon, virágzó muskátlik között ott állt az akvárium. Vajon van-e becsület abban a bizonyos gyerekben?

Úgy látszott, hogy volt. Mert a pizsamás hal ismét ott úszott az akváriumban. Igaz, felfordulva, hassal felfelé, élettelenül, minthogy nem bírta szegény a zsebben való szállítást oda is meg vissza is. Ilonka néni azonban, életében először, kimondhatatlanul örült ennek a döglött halnak.

Több ilyen eset azután már nem fordult elő. A megmaradt öt hal békésen éldegélt az akváriumban, szaporodott is, és azok a gyerekek, akikben volt hajlam az akvarisztikához, otthon is telepíthettek akváriumot. De azért azt az elsőt, amit közösen telepítettek, amely miatt közösen izgultak és szégyenkeztek, még akkor is sajátjuknak érezték, mikor már kijárták az iskolát.

GAÁL ÉVA rajzai

Írta: VARGA KATALIN
Rajzolta: GÖRÖG JÚLIA

1. KÉKSÉGES VALAKI

A kék kastély bejáratánál utasainkat kék ruhába öltöztették. Így léphettek a trónterembe.

Kékséges Valaki kegyesen megkérdezte: — Mit kerestek nálunk?

Fúrfarag meghajolt: — Kerestünk valakit, megtaláltuk, szeretnénk elvinni.

— Valaki én vagyok — mosolygott a hercegnő.

— Mi más valakiért jöttünk.

— Valaki csak egy van: Kékséges Valaki — hördültek föl az udvaroncok.

— És mi kik vagyunk? — kérdezte Pitt.

— Senkik! — zengték a kékségesek kórusban.

— No, nézd csak — kiáltott fel Patt, ám Fúrfarag csendre intette.

— Kérünk hát, Kékséges Valaki — folytatta a mester —, add vissza nekünk Mortimert, akit Óriási Senki hozott hozzátok.

— Óriási Senki? Nem ismerem — hangzott a felelet.

Pitt és Patt ámulva hallgatta ezt a nyilvánvaló füllentést.

— Titeket sem ismerlek — folytatta a kék hercegnő. — És nem is látlak. Senkiket nem illik látni és észrevenni.

— És Mortimert?

— Mortimert? Őt sem ismerem.

— Annál inkább a miénk — mondta Pitt.

— Amit nem ismerek, az is az enyém — válaszolta a hercegnő.

Dinó mérgesen fölhorkant: — Tűrhetetlen komédia! Dóró a mi cirkuszunk tagja! Nincs jogotok itt tartani!

A mondóka végét a kékségesek közül senki sem hallotta. Ahogyan Dinó kiejtette az első főnevet, az egész udvar elájult, s ezzel a fogadás véget ért.

2. KIS KÉK SEGÍT

A társaság búsan bandukolt az úton. A fogadás kudarcba fulladt, így nem tudták, hogyan szerzik vissza Dórót, azaz itteni nevén Mortimert. S ekkor megpillantottak a világoskék bokrok között egy kislányt.

Kis Kék, azaz a hercegnő leánya megkérdezte: — Most pedig halljam, mit tudtok varázsolni?

— Egereket tudunk sapkánkból elővarázsolni.

— Nagyszerű! — tapsolt a kislány — Mortimert mégis megmentitek.

1. Feladat: Figyeld a képeken a párbeszédet! Valamennyi személyes névmás benne van, csak össze van keverve. Állítsd helyes sorrendbe!

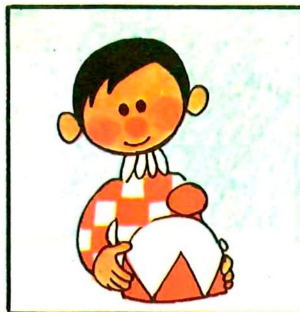

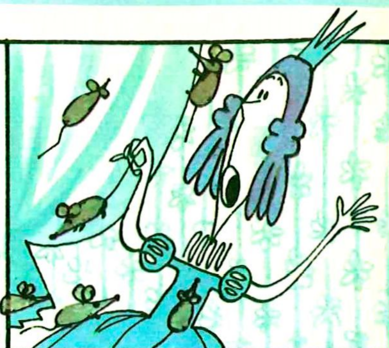

3. EGÉRVARÁZSLAT

2. Feladat: Készíts kérdéseket a rajzokon látható történetről.

A társaságot hamarosan visszahívták a trónterembe.

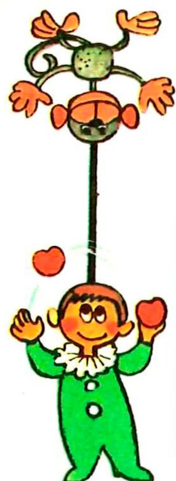
— Mentsetek meg! — kérlelte őket Kékséges Valaki.

— Csak ha visszakapjuk Mortimert! — hangzott a felelet.

— Vigyétek! — intett a kék hercegnő.

Pitt és Patt visszatette sapkáját fejére, s ezzel az egerek a szigetről eltűntek, Dóró pedig boldogan felszállt a hidroplánra.

4. UTOLSÓ KÉRDÉS

3. Feladat: E cirkuszi mutatvány rajza 5 főnévből áll. Ha kezdőbetűit leírod, a helyes válasz egy olyan főnév, amit melléknévként is használunk. — Ezt a szót is építsd be az elkészítendő szövegbe. ●

ELŐZŐ HAVI MEGFEJTÉSEK:
1. kérdés: közül—honnan, közé—hová, között—hol, mögé—hová, mögül—honnan, mögött—hol. 2. kérdés: ez, engem, értem, hozzám, ki. 3. kérdés: a dal: A part alatt három varjú kaszál. ● (decemberre) 4. kérdés: szórejtvény: ő, az, akire, mindenki. ● (decemberre)

BEKÜLDENDŐ:
1., 2. feladat. Decemberre tedd félre a 3. feladat megfejtését. ●

Véget ért az ikerbohócoknak, Pitt és Pattnak, 12 hónapig tartó kalandos utazása Bergengócia szigetein, minthogy Dórót, az ikeroroszlánt végre megtalálták.

Eközben bebarangolták a fejtörők segítségével „az ige, a főnév, a melléknév, a névutó és a névmás" varázslóinak nyelvtani birodalmát is. Akik a fejtörőket havonta megfejtették, játékosan átismételték nyelvtani szabályainkat, s közülük igen sokan hónapról hónapra könyvjutalmat kaptak.

Külön feladatotok volt, hogy gyűjtsétek össze decemberig a ●-tal megjelölt rejtvények megfejtéseit. Ezekből a szavakból kell most olyan fogalmazást írnotok, mely Petőfi Sándor születéséről szól.

E megfejtések 9 főnevet, 6 igét, 2 melléknevet, 1 névutót, 1 számnevet és 4 névmást tartalmaztak. A számnév lesz a fogalmazás címe. Névelőt természetesen annyit használhattok, amennyire szükségetek lesz a szöveg összeállításához. A begyűjtött szavakon kívül más szót nem lehet a szövegbe illeszteni.

A mondatok számát nem határozzuk meg, csak arra törekedjetek, hogy nem hosszú, értelmes mondatokat kapjatok.

A szöveg beküldési határideje: január 10.

A jól sikerült fogalmazások beküldői között értékes könyvjutalmat sorsolunk ki. Az első három legjobb szövegért külön ajándékot küldünk.

Meglepetés karácsonyra

Az ünnepvárás, az ajándékadás és -kapás izgalmai között nem árt arra is gondolnotok, hogy minden ünnepnek külsőségei is vannak. Ezek még szebbé, ünnepélyesebbé teszik akár a kisdobos közösségnek, akár a családnak meghitt összejöveteleit. Az iskolai fenyőfa-ünnepség, az otthoni karácsonyi asztal díszítésére jól alkalmazhatjátok az itt leírt, és gyorsan összeállítható ALMAGÚLÁT (1. ábra). Kell hozzá 4 darab hibátlan, szép színű, fényesre dörzsölt alma és 6 hurkapálca, vagy egyenes vessződarab, 20—25 cm hosszú. Az asztalra tett három almába úgy szúrjátok be a három kihegyezett pálcika végeit, hogy háromszöget alkossanak (A). Most felülről ferdén lefelé szúrjátok keresztül az almákon a másik három pálcát — ezek lehetnek hosszabbak, mint az alapháromszög pálcikái, — a pálcák végei lefelé nyúljanak kissé ki az almákból (B). A pálcák felső végére szúrjátok fel a negyedik almát (C). Az almagúla kész, már csak fel kell díszíteni. Minden almába szúrjatok bele felülről egy-egy dróttartóba szorított gyertyácskát (D), amelyet szalaggal és alája dugott fenyőágacskákkal tehettek díszesebbé. Még aranyozott diót (E), vagy szaloncukrot is függeszthettek a gúlára. „Emeletes" gúlát (F) több almából és pálcából állíthattok össze. Ugyanígy — másik asztalra — narancs- vagy mandarin gúlát is készíthettek!

A külön-külön készített karácsonyi ajándékok mellett készíthettek közös családi ajándékot is. Ilyen például az előszoba falára felszegezhető LEVÉLTARTÓ (2), amelybe az érkezett lapokat, leveleket berakjátok, hogy el ne kallódjanak, amíg Apu, Anyu vagy más családtag haza nem érkezik. A raj-falra is készíthettek ilyet. Mi a rajzon mackófej-levéltartót mutatunk be, de lehet az bármi más, — például az őrsi címerállat — is. A tervezésnél abból induljatok ki, hogy a tartóba valóban beleférjen a lap, a levél. A nyílásnak, résnek tehát legalább 12 cm szélesnek kell lennie! Eszerint szabjátok ki a maci orr-részét (G) színes filcből, műbőrből, szövetből vagy ami akad. Az anyag kikerül régi kalapokból, retikülökből, táskákból stb. Az összeillesztés vagy ragasztással (H), vagy varrással (I) történik. Az alapot, rajzunkon a maci fejformáját (J) nem árt, ha kartonra ragasztjátok, így merevebb lesz. A szemeket (K) elölre, a füleket (L) hátulra erősítsétek.

A 3. ábránkon egy halformájú levéltartót láttok, ha apu szeret horgászni, akkor ezt válasszátok.

FERKAI LÓRÁNT

DECEMBERI FEJTÖRŐ

Kezdőbetűk: A rajzok kezdőbetűit összeolvasva a szabadságharc egyik jelszavát kapjátok.

Lóugrás: A csillaggal jelzett betűtől kiindulva lóugrás szerint haladjatok. Egy nagy költőnk — Petőfi Sándor legjobb barátja — nevét kapjátok.

Képrejtvény: Az egyik város, ahol Petőfi iskoláit végezte.

Összerakósdi: A négy függőleges betűoszlopot megfelelő sorrendbe állítva és folyamatosan végig olvasva, Petőfi Sándor „A XIX. század költői" című versének egy sorát kapjátok, mely egyben ez évi jelmondatunk is.

Megfejtési határidő: december 20.

A megfejtéseket küldjétek a Kisdobos szerkesztősége, Budapest 112. Pf. 100 címére.

A jobb felső sarokban látható színes háromszöget vágjátok le és ragasszátok rá a megfejtést tartalmazó levelezőlapra vagy levélre. Írjátok nevetek alá lakcímeteket, és azt is, hogy hányadik osztályba jártok. A hibátlan megfejtésekre a jutalmat (Barabás Miklós litográfiája: Táncsics Mihály) postán kiküldjük.

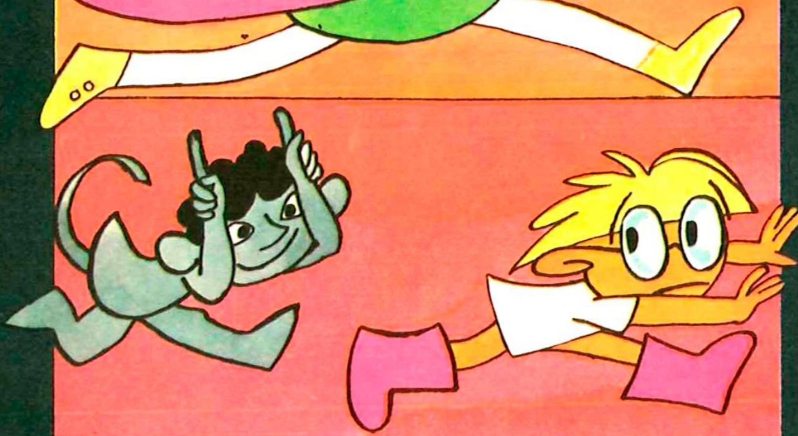
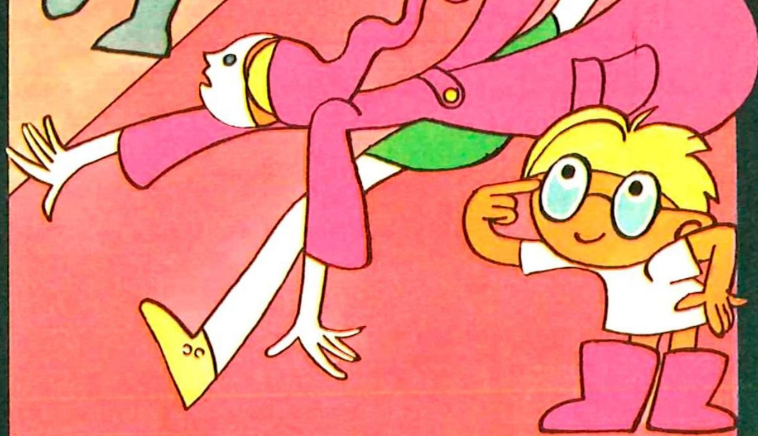
A novemberi rejtvények helyes megfejtése:

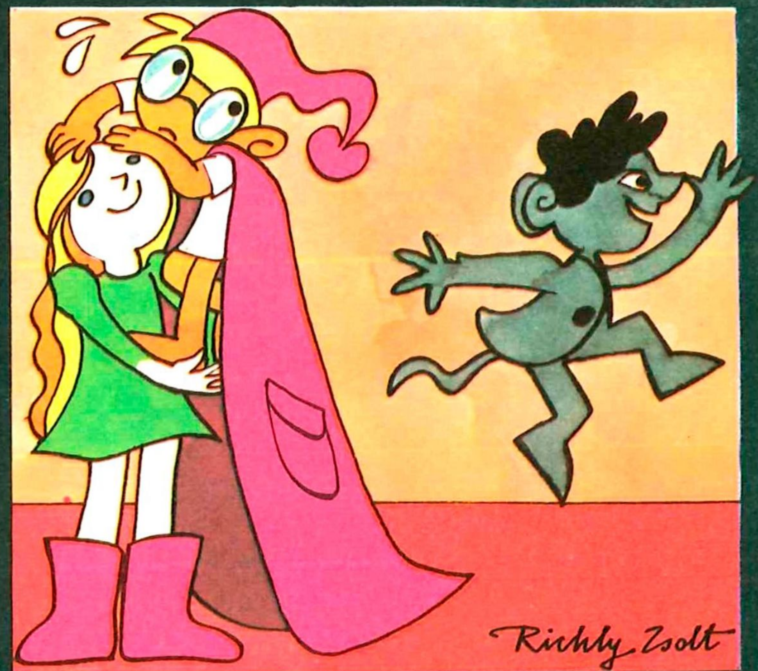
Egészítsétek ki: „Ej, ráérünk arra még!"; Keresztrejtvény: Jókai Mór; Olvassátok össze: Vándorszínész; Betűrejtvény: Jobbágy.

FELHÍVJUK A FIGYELMET
minden kedves rejtvényfejtőnknek, sőt azoknak is, akik eddig nem kapcsolódtak a rejtvényfejtők táborához, olvassák el a 4. oldalon Űr Kata üzenetét. Szeretettel várja az újonnan belépők megfejtéseit is a

Szerkesztőség

KISDOBOS
Szerkesztő: Kelemen Sándor
Szerkesztőség: Budapest XI., Bertalan Lajos u. 26. 155-612; 158-891
Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: Dr. Petrus György
Terjeszti a Magyar Posta — Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI. Budapest V., József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámlára.
Előfizetési díj: negyedévre 9,— Ft, félévre 18,— Ft, egész évre 36,— Ft.
Készült a Kossuth Nyomdában — 72.1082
Felelős vezető: Monori István vezérigazgató
A címlap GYŐRFFY ANNA munkája
INDEX 25.442

Richly Zsolt

